

Վ. Բրյուսովի անվան պետական համալսարան

Հերթական ատեստավորման ենթակա ուսուցիչների վերապատրաստում

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

Թեմա՝ Սովորողների մեջ ինքնուրույնության, նախաձեռնության եվ ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը առարկայի դասավանդման ընթացքում

Ուսուցիչ՝ Մարիաննա Մարգարյան

Դպրոց՝ Երևանի թիվ 160 հիմնական դպրոց

Երևան 2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն

Գլուխ 1

1.1 Երեխայի ինքնուրույնության աստիճանին համապատասխան հետազոտական -
4

աշխատանքի իրագործման մակարդակներ

1.2 Աշակերտի ինքնուրույն գործունեության կազմաներպաման ձևերը————— 5

1.3 Ինքնուրույն գործունեության տեսակները————— 6

Գլուխ 2

2.1 Ստեղծագործական ունակություններ —————9

2.2 Ստեղծագործական մտածողության մեթոդիկաներ————— 10

Եզրակացություն————— 13

Օգտագործված Գրականության ցանկ ————— 14

Ներածություն

Հանրակրթության համակարգի զարգացման արդի փուլում, երբ անձի անհատականության կայացման և զարգացման բազմակողմանիորեն աջակցելը դառնում է կարևոր խնդիր, նշանակալի ուշադրություն է դարձվում երեխաների ներաշխարհի, նրանց հետաքրքրությունների ու պահանջումների զարգացմանը: Բնականաբար առաջին պլան է մղվում ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ նոր մոտեցումների ապահովման խնդիրը: Այդ գործընթացում պետք է փոխվեն շեշտադրումները, ուսումնական առարկաների միջոցով գիտելիքների պարզ հաղորդումից անհրաժեշտ է ձգտել դպրոցականի ստեղծագործական ներուժի զարգացմանը և իրացմանը: Այստեղից էլ ձևավորվում է ուսումնառության նոր ընկալումը՝ ոչ միայն բազմակողմանի գիտելիքների, կարողությունների ու հմտությունների տիրապետում, այլ ընկալվածի նկատմամբ ինքնուրույն ստեղծագործական վերաբերմունքի դրսևորում:

Համապատասխան վերը նշվածի՝ ուսումնադաստիարակչական գործընթացը կազմակերպելիս հաշվի են առնվում գործունեության այնպիսի տեսակներ, որոնք խթանում են անձի աշխարհայեցողությունը և ապահովում նրա ստեղծագործական ինքնուրույնությունը: Սա, իր հերթին, այնպիսի գործընթացների կազմակերպման պահանջներ է ներկայացնում, որոնք պետք է օժանդակեն սովորողների ստեղծագործական ներուժի զարգացմանը, նրանց ստեղծագործական ակտիվությանը:

Հոգեբանների վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ մտածելու հիմնական գործառույթը անհայտի և նորի բացահայտումն է: Այն ավելի արտահայտված է դրսևորվում, երբ մարդն առաջադրում և լուծում է կենսականորեն անհրաժեշտ զանազան խնդիրներ: Մտածողության գործընթացը ենթադրում է ոչ միայն նորի որոնում, այլև արդեն ձեռք բերած գիտելիքների օգտագործում: Հետևաբար ուսուցման ժամանակ սովորողների ինքնուրույն որոնումների կազմակերպումն ստեղծում է նպաստավոր պայմաններ՝ նոր գիտելիքների յուրացման և մտածողության զարգացման համար: Մտավոր գործունեության զարգացման հիմքում հետազոտական աշխատանքն է: Դրա ակտիվ մասնակիցը պետք է դառնա սովորողը: Իսկ դրա համար անհրաժեշտ է, որ նա օժտված լինի ստեղծագործական,

հետազոտական հմտություններով: Այդպիսի հատկությունները ձևավորվում և զարգանում են համապատասխան աշխատանքներ կատարելու ընթացքում:

Հետազոտական գործունեությունը գործողությունների և քայլերի հանրագումար է, որը հնարավորություն է տալիս իրագործելու կոնկրետ նպատակ, լուծելու խնդիր, և արդյունքում այն վերածվում է տեսանելի նյութի: Կիրառվում է որպես ստեղծագործական մտածողություն զարգացնող և ուսուցման դրդապատճառներ առաջացնող միջոց:

Երեխայի ինքնուրույնության աստիճանին համապատասխան հետազոտական աշխատանքի իրագործման մակարդակներ

Երեխաները երագում են այնպիսի դպրոցի մասին, որտեղ սովորելը հետաքրքիր է և հաճելի: Դրա համար էլ ուսումնական գործընթացը պետք է ենթադրի խնդրահարույց իրավիճակներ, որոնց լուծմանն աշակերտները կհանգեն ինքնուրույն՝ իրենց համար մատչելի հետազոտական աշխատանքի շնորհիվ: Այս մոտեցումը կարելի է կիրառել դասավանդվող բոլոր առարկաների շրջանակներում: Անգլերեն լեզվի դասավանդման գործընթացում ևս շատ կարևոր և նպատակային է սովորողների մեջ ինքնուրույնություն, նախաձեռնություն և ստեղծագործական ունակություններ զարգացնելը: Երեխայի ինքնուրույնության աստիճանին համապատասխան առանձնացվում են հետազոտական աշխատանքի իրագործման երեք մակարդակներ: Առաջին մակարդակում ուսուցիչն է առաջադրում խնդիրը, ինքն էլ ուղենշում դրա լուծման ռազմավարությունը: Այս դեպքում երեխային մնում է ինքնուրույն գտնել լուծումը: Երկրորդ մակարդակում ուսուցիչն է ձևակերպում խնդիրը, սակայն դրա լուծման մեթոդը երեխան որոնում է ինքնուրույն: Երրորդ մակարդակում երեխան ինքնուրույն առաջադրում է խնդիր, որոնում և մշակում դրա հետազոտության մեթոդները:

Խնդիրը պետք է համապատասխանի երեխաների տարիքային առանձնահատկություններին: Այս դիրքորոշումը սովորաբար ոչ այնքան խնդրի ընտրությանն է վերաբերում, որքան դրա ներկայացման մակարդակին: Նույն խնդիրը տարբեր տարիքի երեխաների կողմից և ուսումնառության տարբեր փուլերում տարբեր կերպ և խորության տարբեր աստիճաններով կարող է լուծվել:

Խնդիր ընտրելիս պետք է հաշվի առնել՝ կա՞ն արդյոք դրա լուծման համար անհրաժեշտ միջոցներ ու նյութեր: Գրականության, անհրաժեշտ հետազոտական հիմքի բացակայությունը, անհրաժեշտ տվյալներ հավաքելու անհնարինությունը սովորաբար մակերեսային լուծման են հանգեցնում:

Աշակերտի ինքնուրույն գործունեության կազմաներպաման ձևերը

Երեխան ունի իր առանձնահատուկ տեսնելու, մտածելու և զգալու ունակությունները:

Չկա ավելի հիմար բան,քան փորձել փոխարինել դրանք մեր ունակություններով:

(Ժ.Ժ. Ռուսո)

Այժմ բոլոր ուրբսներում զարգացման տեմպերն արագանում են, այդ թվում նաև նկատվում է զարգացում կրթական համակարգում: Եվ անհաժեշտ է աշակերտին տալ հիմնարար գիտելիքներ և սովորեցնել ինքնուրույնություն: Այս համընդհանուր զարգացման աշխարհում առանձնահատուկ կարողություն է մարդու ինքնուրույնությունը, այն անձայն որակ է: Ինքնուրույնության ձևավորման նախապայմանը ազատությունն է: Որպեսզի աշակերտն ինքնուրույն ուսումնական գործունեություն ծավալի, նրան անհրաժեշտ է այդ նրան այդ հնարավորությունը տալ:

Ինքնուրույնության գաղափարի համատեքստում ուսուցչի համար կարևոր խնդիր է դառնում ուսուցման գործընթացն աստիճանաբար ինքնուսուցման գործընթացի վերածելը: Ինքնուսուցման պարագայում սովորողն ինքն է կազմակերպում, կարգավորում և հսկում իր իմացական գործունեությունը: Ինքնուրույն ուսումնական աշխատանքները լավագույնս կարելի է իրականացնել ուսուցման գործընթացը՝ մասնակիորեն հետազոտական գործընթացի վերածելով:

Ինքնուրույն գործունեության ձևավորում

Երեխայի ինքնուրույն գործունեությունը ձևավորվում է դեռևս վաղ մանկության շրջանում: Ուսուցման գործընթացում, կրտսեր դպրոցական տարիքից սկսած, սովորողներին անհրաժեշտ է սովորեցնել աշխատել ինքնուրույն: Երեխայի ինքնուրույնությունը զարգանում է աստիճանաբար, դրսևորվում դասից դաս, դասարանից դասարան: Ինքնուրույն աշխատանքը դիտարկվում է որպես ուսուցման միջոց , այն նպաստում է ինքնուրույնության ձևավորմանը:

Աշխատանքային փորձը ցույց է տալիս, որ ճիշտ և պարբերաբար կազմակերպված ինքնուրույնաշխատանքի արդյունքում սովորողներն առավել խորը

և ճկուն գիտելիքներ են ձեռք բերում, քան այն դեպքում, երբ ուսուցիչն ինքն է մշտապես պատրաստի գիտելիքներ մատուցում:

Ինքնուրույն աշխատանքի շնորհիվ նորը ճանաչելու ցանկություն է առաջանում: Իսկ այդ ցանկությունը նպաստում է այն կարողությունների զարգացմանը, որոնք պարտադիր են ինքնակրթության և ինքնակատարելագործման համար:

Ժամանակի ընթացքում դասերին ինքնուրույն աշխատանքի պարբերաբար կազմակերպման և տնային տարատեսակ ինքնուրույն աշխատանքների կազմակերպումը նպաստում է սովորողների ճանաչողական և ստեղծագործական ունակությունների, մտածողության զարգացմանը:

Ինքնուրույն աշխատանքի անցկացումն արագացնում է սովորողների գործնական կարողությունների և հմտությունների ձևավորումն ու զարգացումը:

Ինքնուրույն գործունեության տեսակները

Սովորողի մեջ ինքնուրույնություն զարգացնելու և խթանելու համար կարելի է օգտագործել հետևյալ աշխատաքային տեսակները՝ գույգով, խմբային, անհատական:

1.գույգով աշխատանք

Տվյալ աշխատանքը իրագործելու համար կարելի է հանձնարարել հետևյալ առաջադրանքները՝

1. Յուրաքանչյուր աշակերտ կազմում է հատուկ հարցերով նախադասություններ (Special Questions or WH- questions) և այդ հարցերը հղում իր գույգին: Հարցերը պետք է հնչեն փոխադարձ, օրինակ՝
  - 1.What is your name?
  2. Where are you from?
  - 3.When do you get up?
  - 4.Why do you study English
  5. When is your birthday?
2. Զույգերը յուրաքանչյուրը, տվյալ թեմայի բառապաշարի, գրավոր հարցում է կատարում, որից հետո փոխանակվում են լրացրած թերթիկներով և

յուրաքանչյուրը ստուգում է իր գույգի ն՝ թարգմանությունը, ն՝ ուղղագրությունը:

3. Զույգով կատարելու համար, շատ լավ և ոգևորող առաջադրանք - խաղ է Tic-Tac-Toe -ն կամ այլ կերպ ասած՝ Noughts and Crosses: Կարելի է օգտագործել ն՝ բառապաշարը ստուգելու, ն՝ քերականական ստուգում անցկացնելու համար: Խաղ-առաջադրանքի կանոններն են՝ գծել ինը վանդակ պարունակող քառակուսի, այդ վանդակներում յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է այնպես տեղադրի իրեն բաժին ընկած պատկերը (այս դեպքում կամ X կամ O տարբերանշանը), որ ուղղահայաց, հորիզոնական կամ անկյունային գծով կարողանա հաղթել,բայց անհրաժեշտ է պատասխանել տրված վանդակի հարցին,որից հետո միայն կկարողանա լրացնել իր ընտրած վանդակում:
Օրինակ՝

Give the antonyms of these adjectives:

Short	Dark	Happy
Boring	Nice	Clever
High	Late	Big
Calm	Thick	Cheap

2.Խմբային աշխատանք

Խմբային աշխատանքները խթանում են սովորողների միջև փոխհամագործակցությունը,միմյանց լսելու և կարծիքը հաշվի առնելու սովորությունը:Անզլերեն լեզվի դասավանդման գործընթացում այս մեթոդը

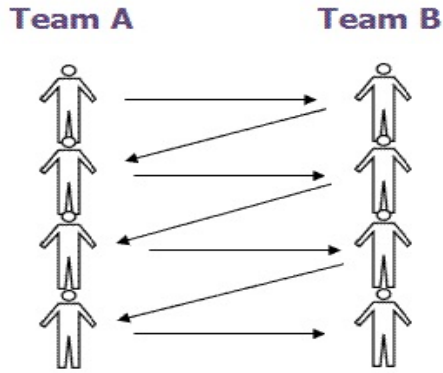
նպաստում է ավելի թույլ աշակերտներին ևս դասապրոցեսի մեջ ներգրավելու, նրանց ավելի համարձակ և ինքնավստահ դարձնելու խնդրին:

Որոշ խմբային աշխատանքեր նպաստում են նաև սովորողի մեջ ստեղծագործական ունակությունների զարգացմանը և կարող են բացահայտել նրանց, մինչ այդ չբացահայտված, որոշակի կարողությունները և, ինչու՞ ոչ, շնորհիվ:

Կան խմբային աշխատանքի համար նախատեսված տարբեր առաջադրանքներ՝

1. Ամենահաճախ օգտագործվող խմբային աշխատանքներից է՝ պաստառ պատրաստելը: Ուսուցիչը դասարանը բաժանում է երկու կամ ավել խմբերի՝ ըստ նպատակահարմարության եվ աշակերտների քանակի: Յուրաքանչյուր խումբ ստանում է իր պաստառի թեման և վերնագիրը: Կախված թեմայի բարդությունից, ծավալից և բովանդակությունից, կարելի է հանձնարարել այն ավարտել մեկ դասաժամում կամ միչև մեկ ամսում: Խմբի ներսում աշակերտները իրենք են աշխատանքի տարաբաշխում կատարում, իրենք ազատ են ինքնուրույն ընտրել մեթոդներ, որոնք կնպաստեն առաջադրանքի կատարմանը՝ այդպիսով զարգացնելով իրենց ինքնուրույնությունը:

2. Խմբային աշխատանքի համար նախատեսված առաջադրանքներից է նաև Last Man Standing (Reading) առաջադրանք-խաղը: Այն ակամա պարտադրում է դասի ժամանակ ներկայացվող տեքստին անշեղում ուշադրություն դաձնել: Այս մեթոդի առավելությունը կայանում է նրանում, որ ընթացքին կարող են մասնակցել բոլորը՝ անկախ իրենց առաջադիմությունից: Դասարանը բաժանվում է երկու խմբի: Խմբերը կանգնում են երկու շարքով դեմքով դեպի հակառակորդ թիմը: Առաջադրանքը կայանում է հետևյալում՝ Տեքստը սկսում է ընթերցել առաջին խմբի առաջին աշակերտը, նրան շարունակում է երկրորդ խմբի առաջին աշակերտը: Այդպես միչև վերջին աշակերտը և միչև տեքստի ավարտը: Այն աշակերտը ով իր հերթին չկարողացավ շարունակել՝ նախադասությունը կամ բառը չգտնելու պատճառով նստում է: Հաղթում է այն թիմը ում մոտ տեքստի ավարտին կմնան ավելի շատ կանգնած աշակերտներ:

3. Secret Descriptions առաջադրանքը օգնում է կրկնել և վերհիշել ածականները: Այն նաև ոգևորում է սովորողներին: Այս առաջադրաքի էությունը կայանում է նրանում, որ աշակերտները, ոչ միայն կրկնում են քերականական նյութը, այլև փորձում են բնութագրել իրենց դասընկերոջը՝ հնարավորինս անկեղծորեն: Դասարանը բաժանվում է խմբերի, յուրաքանչյուր խմբում աշակերտների քանակը պետք է լինի չորս կամ հինգ հոգի: Յուրաքանչյուր խումբ ընտրում է մեկական աշակերտի, որին նկարագրելու է դասարանի առաջ՝ առանց այդ աշակերտի անունը բարձրաձայնելու: Մյուս խմբերը փորձելու են գուշակել՝ ում մասին է խոսքը: Ճիշտ գուշակող թիմը ստանում է մեկ միավոր: Բոլոր թիմերը հերթով ներկայացնում են իրենց աշակերտին և այն թիմը, որը կվաստակի երեք միավոր ճանաչվում է հաղթող:

3.Անհատական աշխատանք

Անհատական աշխատանքը թույլ է տալիս ավելի լավ ճանչել աշակերտի թույլ և ուժեղ կողմերը, ավելի օբյեկտիվ գնահատում իրականացնել: Անհատական աշխատանքի նպատակն է սովորողի մեջ զարգացնել ինքնուրույնությունը, սեփական ուժերի և կարողությունների հանդեպ վստահությունը: Անհատական աշխատանքի ընթացքում սովորողը հնարավորություն ունի ինքուրույն մտածել և լուծել իր առջև դրված խնդիրը , այսպիսով ձեռք բերելով ինքնավստահություն:

Անհատական աշխատանքներ են համարվում տնային աշխատանքները, դասարանում հանձնարարվող այն առաջադրանքները, որոնք աշակերտը կատարում միայնակ, ոչ զույգերով կամ խմբերով: Անհատական աշխատանքի առաջադրանքերը կարող են լինել, ինչպես ամբողջ դասարանի համար, այպես էլ յուրաքանչյուրի համար առանձին ընտրված՝ ըստ իրենց առաջադիմության, ունակության:

Այս մեթոդը իրագործելու համար կան տարբեր առաջադրանքներ՝

1. Կարդալ տեքստը
2. Թարգմանել պահանջվող նախադասությունը
3. Պատասխանել տեքստի վերաբերյալ հարցերին
4. Նախադասությունը դարձնել հարցական և ժխտական
և այլն:

Ստեղծագործական ունակություններ

Սովորողի ստեղծագործական աշխատանքը օգնում է ուսուցչին իմանալ ավելին աշակերտի զգացածի և մտացածի մասին: Ստեղծագործական աշխատանքը նաև նպաստում է աշակերտի մտավոր աճին՝ հնարավորություն տալով փորձարկել նոր գաղափարներ և խնդրի լուծման նոր հնարքներ: Այս մեթոդը օգնում է նաև դաստիարակել, զարգացնել և մոտիվացնել սովորողերին:

Ստեղծագործական աշխատանքները օգնում են սովորողներին արատահայտել իրենց անհատական ստեղծագործական առանձնահատկությունները և մտածել ու օգտագործել անգլերեն լեզուն ստեղծագործ մոտեցմամբ:

Նախքան մենք կսկսենք ուսումնասիրել որոշ թեորիաներ և պրակտիկաներ, ստեղծագործական մոտեցման ներառման մասին՝ անգլերեն լեզվի դասընթացի

Ժամանակ, եկեք հասկանաք, թե ինչու՞ համար արժե ներդնել այս բոլոր ջանքերը: Ինչու՞ է ստեղծարարությունը կարևոր անգլերեն լեզվի դասապրոցեսում:

Օտար լեզվի օգտագործումը՝ ստեղծարար գործողություն է: Մենք արտահայտում ենք մտքերը լեզվի օգնությամբ՝ դարձնելով դրանք լսելի կամ տեսնելի: Մենք կարող ենք կազմել նախադասություններ, և անգամ երկար տեքստեր, որոնք երբևէ չենք տեսել կամ լսել: Սովորողներին ստեղծագործական վարժություններ տալով, մենք խթանում ենք նրանց լեզվի օգտագործման կարևոր հմտության մարզմանը: Այլ կերպ ասած՝ զարգացնում ենք նրանց ստեղծագործ միտքը: Ստեղծագործական աշխատանքը անգլերեն լեզվի դասավանդվող դասարաններում նպաստում է սովորողների միջև շփմանը և համագործակցմանը: Սովորողները օգտագործում են անգլերեն լեզուն՝ կատարելու համար ստեղծագործական առաջադրանք, անսպիտակ օգտագործելով

Այն որպես գործիք: Մա նախապատրաստում է սովորողներին դասասենյակից դուրս լեզուն օգտագործելուն :

Ստեղծագործական առաջադանքները հարստացնում են դասարանական աշխատանքը ,այն դարձնում ավելի գանազան և հաճելի՝օգտագործելով անհատական տաղանդները , մտքերը և գաղափարները,ինչպես ուսուցչի, այնպես էլ սովորողի:

Ստեղծագործական մտածողության մեթոդիկաներ

Ստեղծագործական մտածողության մեթոդիկաներ կամ ստեղծարարության մեթոդիկաներ, մեթոդիկաներ և տեխնիկաներ, որոնք նպաստում են յուրօրինակ մտքերի համախմբմանն ու նոր մտքերի ստեղծման գործընթացին՝ օգնելով գտնել առաջացած խնդիրների և դժվարությունների համար նոր, յուրօրինակ մոտեցումներ և լուծումներ: Ստեղծագործական գործունեության մեթոդիկաներն օգնում են ավելի հստակ ձևակերպել խնդիրները, արագացնում են նոր գաղափարներ գտնելու գործընթացը, ինչպես նաև ավելացնում են դրանց քանակը, լայնացնում են խնդիրների վերաբերյալ արդեն եղած տեսակետները և ոչնչացնում իմացական արգելքները: Մեթոդիկաները որպես այդպիսին իրենցից ալգորիթմեր չեն ներկայացնում, որոնց հետևելով անպայման խնդիրների լուծումներ կարելի է գտնել, այլ տալիս են ուղղվածություն ու կարգուկանոն մտքերի ու գաղափարների

առաջացման ու ուղղորդման համար: Մեթոդիկաները կրճատում են գաղափարների փնտրտուքի ժամանակը՝ կազմակերպելով և դարձնելով ավելի արդյունավետ բուն մտքերի որոնման գործընթացը: Գոյություն ունեն ստեղծարարության մեթոդիկաների հետևյալ ձևերը անհատական, խմբով կամ գույգերով :

Անհատական ստեղծագործական աշխատանք

Այն օգնում է սովորողին լինել ավելի ինքնուրույն և դրսևվորել սեփական ունակությունները, հմտությունները տրված առաջադրանքը կատարելու ընթացքում: Աշակերտը ազատ է իր պատկերացումներ, երևակայությունը և նախասիրությունները արտահայտելու հարցում:

Զույգերով ստեղծագործական աշխատանք

Այս մեթոդը զարգացնում է սովորողների մեջ ինչպես փոխհամագործակցության , այնպես էլ փոխզիջման ունակությունը:

Այսպիսի աշխատանքի ընթացքում սովորողները միասին են ընտրում գործիքները , որով աշխատելու են լսելով միմյանց կարծիքը: Երկուսով են կիսում պատասխանատվությունը՝ դրված նպատակին հասնելու գործում:

Զույգերով աշխատանքի առավելությունը կայանում է նրանում, որ սովորողները միմյանցից սովորում են նոր հմտություններ և ավելի զարգացնում իրենց ստեղծագործական միտքը: Ինչպես ասում են « Մի գլուխը լավ է, երկուսն ավելի»:

Խմբային ստեղծագործական աշխատանք

CREATIVE and CRITICAL

Այսպիսի աշխատանքները միշտ ընթանում են շատ ակտիվ: Ընթացքը լինում է երբեմն թեժ, քանի որ մասնակիցների քանակը շատ է,իսկ յուրաքանչյուր աշակերտ անահատ է: Նրանցից յուրաքանչյուրը ունի իր երևակայությունը, իր ճաշակը ,իր մտահորիզոնը, իր նախասիրությունները: Այս մեթոդը աշակերտների միջև փոխհամագործակցության զարգացման, լավագույն միջոցն է: Ճիշտ փոխհամագործակցության շնորհիվ տրված առաջադրանքի արդյունքը լինում է շատ գոհացուցիչ:

“Learning gives creativity,Creativity leads to thinking, Thinking provides knowledge,Knowledge makes you great” Արդուլ Քալամ

Սովորողների մեջ ստեղծագործական ունակությունները զարգացնելու համար նախատեսված որոշ առաջադրանքներ

Pictionary: Այս առաջադրանքը ոչ միայն կհարստացնի սովորողի բառապաշարը ,այլ նաև կօգնի սովորողներին `անակախ տարիքից, մի փոքր զվարճանալ:

Առաջադրանքի էությունը կայանում է հետևյալում` գրել մի խումբ ազլերեն բառեր թերթիկների վրա, լցնել ինչ որ ամանի մեջ: Դասարանը պետք է բաժանել խմբերի, իսկ գրատախտակը այնքան մասի, որքան խումբ ունեք (իդիալական տարբերակում` 2 կամ 3): Անդամներից մեկը հանում է բառը և գրատախտակին

նկարում է այն:Թիմերը պետք է կռահեն ինչ բառ է,և առաջինը գուշակած թիմը ստանում է միավոր:

Role playing: դերախաղը հնարավորություն է տալիս սովորողին իր մեջ բացահայտել դերասանական ունակությունները: Մատուցվող տեքստը ավելի գրավիչ, հետաքրքիր է դառնում սովորողի համար: Անգամ թույլ աշակերտներն են ձգտում, թեկուզ փոքրիկ, բայց մասնակցություն ունենալ այս պոցեսին: Իսկ այն էմ ավելի հետաքրքիր է դառնում երբ աշակերտները ոչ թե ընթերցում են իրենց խոսքերը, այլ՝ գրքից փորձելով կտրվել, անգիր են ասում, վերածելով փոքրիկ ներկայացման:

Brainstorming: մտազրոհը նպաստում է սովորողի մեջ արագ կողմնորոշվելու ունակության զարգացմանը,բառապաշարը հարստացնելու խնդրին:

Ուսուցիչը գրատախտակին գրում է անգլերեն մի բառ, աշակերտները սկսում են ասել բառեր, որոնք ասոցացնում են այդ բառի հետ: Ուսուցիչը գրի է առնում բոլոր հնչած բառեր՝ առանց քննդատելու:

Եզրակացություն

Ինքնուրույն և ստեղծագործական գործունեության ընթացքում սովորողների մեջ ձևավորվում են կարողություններ, ինչպիսիք են՝

1. ինքնուրույն հասնել արդյունքի,
2. կանխատեսել նպատակին հասնելու ճանապարհին առաջացած խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,
3. կարողանալ օգտագործել տեղեկատվական աղբյուրներ,
4. գնահատել իրենց և ընկերների աշխատանքի արդյունքները,
4. ձևավորել տեղեկատվություն որոնելուն և ընտրելու հմտություններ, սեփական գործունեության պլանավորման, գործողությունների քայլաշարը մշակելու և վերլուծելու, ցանկացած իրավիճակում կողմնորոշվելու հմտություններ:

Սովորողի ստեղծագործական աշխատանքը օգնում է ուսուցչին իմանալ ավելին աշակերտի զգացածի և մտացածի մասին: Ստեղծագործական աշխատանքը նաև նպաստում է աշակերտի մտավոր աճին՝ հնարավորություն տալով փորձարկել նոր գաղափարներ և խնդրի լուծման նոր հնարքներ:

Սովորողները օգտագործում են անգլերեն լեզուն՝ կատարելու համար ստեղծագործական առաջադրանք, այսպիսով օգտագործելով

Այն որպես գործիք: Մա նախապատրաստում է սովորողներին դասասենյակից դուրս լեզուն օգտագործելուն:

Օտար լեզվի օգտագործումը՝ ստեղծարար գործողություն է: Մենք արտահայտում ենք մտքերը լեզվի օգնությամբ՝ դարձնելով դրանք լսելի կամ տեսնելի:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Ներառական կրթության իրականացման ուղեցույց (հանրակրթական հաստատությունների մանկավարժական աշխատողների համար), Երևան, 2008:
2. Чекалева Х. В. Современные теории и технологии образования. – Омск, 1993.
3. www.zangak.am
4. <https://multiurok.ru/>